

УДК 658:004

[https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-8\(8\)-294-306](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-8(8)-294-306)

Василик Сергій Костянтинович кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Навчально-науковий інститут менеджменту і маркетингу, пр. Науки, 9-А, м. Харків, <https://orcid.org/0000-0003-2676-5725>

Клок Олексій Петрович кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та туристичного бізнесу, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Навчально-науковий інститут економіки і права, пр. Науки, 9-А, м. Харків, <https://orcid.org/0000-0002-9591-9460>

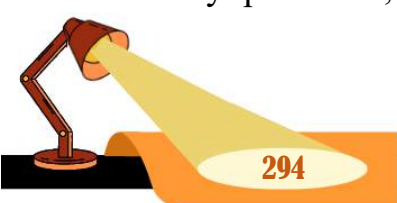
Пономаренко Олександр Олександрович кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, логістики та інновацій, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Навчально-науковий інститут менеджменту і маркетингу, пр. Науки, 9-А, м. Харків, <https://orcid.org/0000-0003-1188-4668>

СУЧАСНИЙ ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: КЛЮЧОВІ СТРАТЕГІЇ ТА ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ У ХХІ СТОЛІТТІ

Анотація. Інноваційний менеджмент у ХХІ столітті є визначальним фактором успіху компаній на світовому ринку. В умовах стрімкого розвитку технологій, глобальної конкуренції і мінливих ринкових умов, компанії мають адаптувати свої стратегії управління, впроваджувати інновації та нові технологічні рішення. Без належного управління інноваційними процесами організації ризикують втратити свою конкурентоспроможність і відставати від більш адаптивних гравців ринку. Дослідження сучасних підходів до інноваційного менеджменту дозволяє зрозуміти, як компанії можуть не тільки вижити в умовах швидких змін, але й закріпити свою позицію на ринку, підвищивши ефективність бізнес-процесів та досягти довгострокового успіху.

Метою статті є всебічний аналіз сучасних підходів, концепцій і стратегій інноваційного менеджменту, що застосовуються в бізнесі, зокрема в умовах цифрових трансформацій та глобалізації.

У ході дослідження було використано комплекс методів, серед яких аналіз наукових праць, порівняння сучасних інноваційних моделей та стратегій управління, а також вивчення реальних кейсів успішних компаній.

Дослідження показало, що компанії, які впроваджують гнучкі та відкриті інноваційні стратегії, демонструють вищу адаптивність до змін і більшу ефективність в ринкових умовах, яким притаманні непередбачувані і швидкі зміни. Виявлено, що інноваційні екосистеми відіграють вирішальну роль у прискоренні процесів упровадження нових рішень, оскільки сприяють колаборації та обміну знаннями між учасниками. Особливу увагу приділено аналізу викликів, таких як масштабування інновацій, адаптація до цифрових трансформацій, та проблеми інтеграції технологій у великі корпоративні структури.

На основі отриманих результатів було зроблено висновок, що для досягнення довгострокового успіху компаніям необхідно впроваджувати гнучкі та відкриті інноваційні моделі, а також активно використовувати можливості інноваційних екосистем. Стратегічні рішення мають бути спрямовані на підвищення ефективності управління інноваціями через лідерство, підтримку творчості та корпоративну культуру, орієнтовану на інновації.

Ключові слова: конкурентоспроможність, глобалізація, технологічний прорив, стратегія сталого розвитку, цифрова трансформація.

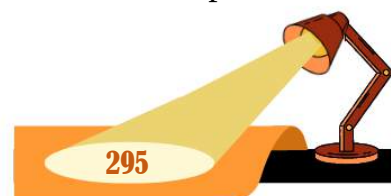
Vasylyk Sergii Konstantinovich Candidate of Science (Economic), Associate Professor, Associate Professor of Department of Management, Business and Administration, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Educational and Scientific Institute of Management and Marketing, Ave. Nauky, 9-A, Kharkiv, <https://orcid.org/0000-0003-2676-5725>

Klok Oleksii Petrovych Candidate of Science (Economic), Associate Professor, Associate Professor of Department of Entrepreneurship, Trade and Tourist Business, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Educational and Scientific Institute of Economy and Low, Ave. Nauky, 9-A, Kharkiv, <https://orcid.org/0000-0002-9591-9460>

Ponomarenko Oleksandr Oleksandrovych Candidate of Science (Economic), Associate Professor, Associate Professor of Department of Management, Logistics and Innovation, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Educational and Scientific Institute of Management and Marketing, Ave. Nauky, 9-A, Kharkiv, <https://orcid.org/0000-0003-1188-4668>

MODERN INNOVATION MANAGEMENT: KEY STRATEGIES AND VECTORS OF DEVELOPMENT IN THE XXI CENTURY

Abstract. Innovative management in the 21st century is a determining factor in the success of companies on the world market. In the conditions of rapid

technological development, global competition and constantly changing market conditions, companies must adapt their management strategies, implement innovations and new technological solutions. Without proper management of innovation processes, organizations risk losing their competitiveness and lagging behind more adaptive market players. The study of modern approaches to innovation management allows us to understand how companies can not only survive in conditions of rapid changes, but also consolidate their position in the market by increasing the efficiency of business processes and achieve long-term success.

The purpose of the article is a comprehensive analysis of modern approaches, concepts and strategies of innovative management used in business, in particular, in conditions of digital transformations and globalization.

During the research, a set of methods was used, including the analysis of scientific works, comparison of modern innovative models and management strategies, as well as the study of real cases of successful companies.

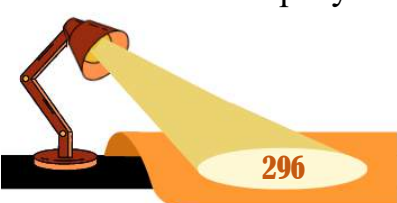
The study showed that companies that implement flexible and open innovation strategies demonstrate higher adaptability to changes and greater efficiency in the face of unpredictable market fluctuations. It was found that innovative ecosystems play a decisive role in accelerating the implementation of new solutions, as they promote collaboration and knowledge exchange between participants. Special attention is paid to the analysis of challenges, such as the scaling of innovations, adaptation to digital transformations and problems of technology integration in large corporate structures.

Based on the obtained results, it was concluded that in order to achieve long-term success, companies need to implement flexible and open innovation models, as well as actively use the opportunities of innovation ecosystems. Strategic decisions should be aimed at increasing the effectiveness of innovation management through leadership, creativity support and an innovation-oriented corporate culture.

Keywords: competitiveness, globalization, technological breakthrough, sustainable development strategy, digital transformation.

Постановка проблеми. У ХХІ столітті інноваційний менеджмент став одним із ключових факторів успіху для компаній, що прагнуть не лише залишатися конкурентоспроможними, але й формувати нові ринки, продукти та технології. Сучасна економіка характеризується швидкими змінами, технологічними проривами і глобалізацією, що потребує від компаній гнучких та адаптивних підходів до управління. Традиційні методи менеджменту більше не відповідають новим викликам ринку, оскільки вони не здатні забезпечити швидке реагування на нові можливості та загрози.

Основна проблема полягає в тому, що багато організацій недостатньо підготовлені до інтеграції інновацій у свої бізнес-процеси або не мають чіткого розуміння стратегій, які дозволять їм ефективно впроваджувати нові

ідеї і технології. Крім того, інноваційний менеджмент вимагає не лише наявності ідей, а й здатності реалізувати їх на практиці через ефективне управління ресурсами, процесами та людським капіталом. У таких умовах компаніям необхідно переосмислити свої підходи до розвитку інноваційної культури і формування стратегій для сталого зростання.

Отже, перед менеджерами постають наступні питання:

Які ключові стратегії інноваційного менеджменту найбільш ефективні для сучасних організацій?

Як адаптувати ці стратегії до швидкозмінних умов ХХІ століття?

Які вектори розвитку є пріоритетними для компаній, що прагнуть досягти довготривалого успіху в умовах стрімкого розвитку інновацій?

Відповіді на ці питання є критично важливими для того, щоб зрозуміти, як сучасний інноваційний менеджмент може сприяти зростанню компаній і розвитку нових технологій у глобальній економіці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз літератури є важливим етапом при дослідженні сучасного інноваційного менеджменту, оскільки дозволяє вивчити існуючі підходи та теоретичні моделі, які використовуються для управління інноваційними процесами в бізнесі. Сучасні наукові праці в галузі інноваційного менеджменту зосереджені на дослідженні ключових стратегій, таких як гнучкі інновації (agile), відкриті інновації (open innovation), а також побудові інноваційних екосистем [1–3].

Низка досліджень також зосереджена на цифровій трансформації і впровадженні нових технологій, таких як штучний інтелект (ШІ) чи Big Data, у процеси інноваційного менеджменту. Наприклад, роботи Г. Глухої та А. Цимбалюк [4] підкреслюють, що цифрові платформи, Big Data та ШІ є важливими інструментами для розвитку інновацій, що дозволяють підвищити ефективність бізнес-процесів і знизити витрати.

Таким чином, аналіз літератури показує, що основні напрямки дослідження інноваційного менеджменту зосереджені на розвитку гнучких стратегій, відкритих інновацій та інноваційних екосистем, а також на впровадженні новітніх технологій у бізнес-процеси. Ці підходи дозволяють компаніям ефективно управляти інноваційними процесами в умовах швидкозмінного глобального ринку.

Метою статті є визначення ключових стратегій сучасного інноваційного менеджменту й основних векторів його розвитку у ХХІ столітті.

Завдання статті:

- дослідити сучасні підходи та теоретичні моделі інноваційного менеджменту, що застосовуються в бізнесі;
- проаналізувати глобальні тенденції і виклики, які впливають на розвиток інноваційного менеджменту, та визначити ключові вектори, що сприятимуть успіху компаній у майбутньому;

- запропонувати практичні рекомендації для організацій щодо того, як підвищити ефективність інноваційного менеджменту та впровадження інноваційних рішень.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інноваційний менеджмент — це управлінська діяльність, що спрямована на розвиток і впровадження нових ідей, продуктів, послуг або процесів у компанії з метою підвищення її конкурентоспроможності та ефективності [1, с. 64]. Цей процес охоплює не тільки генерацію інновацій, але й управління всіма етапами їх життєвого циклу — від розробки концепції до впровадження на ринку. Інноваційний менеджмент допомагає компаніям адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі, швидше реагувати на потреби клієнтів і створювати унікальні рішення, що дають змогу займати лідируючі позиції в умовах сучасної глобалізації та технологічних змін.

Інновації є одним з головних драйверів розвитку бізнесу в XXI столітті. Сучасні компанії стикаються з швидкими змінами на ринку, високою конкуренцією та зростаючими очікуваннями клієнтів. У таких умовах здатність впроваджувати нові ідеї стає вирішальним фактором успіху. Інновації дозволяють компаніям:

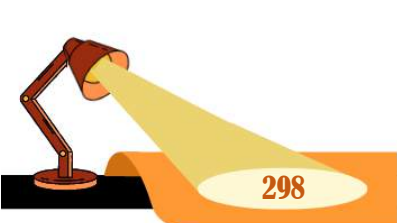
- *підвищувати конкурентоспроможність*: ті компанії, які постійно оновлюють свої продукти та послуги, здатні випереджати конкурентів, пропонуючи ринку унікальні рішення;

- *покращувати внутрішні процеси*: інновації не тільки стосуються зовнішніх продуктів або послуг, але й впливають на внутрішню структуру організації. Це можуть бути нові методи управління, автоматизація процесів або впровадження нових технологій, які підвищують ефективність роботи;

- *задовольняти зростаючі потреби клієнтів*: у сучасному світі клієнти стають більш вимогливими, тому компанії повинні швидко адаптувати свої пропозиції відповідно до очікувань споживачів. Інноваційний менеджмент дозволяє компаніям бути більш гнучкими у задоволенні цих потреб;

- *забезпечувати довгострокову стійкість*: компанії, які активно займаються інноваціями, частіше досягають успіху в довгостроковій перспективі, оскільки вони здатні адаптуватися до змін і використовувати нові можливості для розвитку [4, с. 63].

Таким чином, інноваційний менеджмент є невід'ємною складовою сучасного бізнесу. Компанії, які здатні ефективно керувати інноваціями, мають значну перевагу в умовах сучасного ринкового середовища. Розглянемо кілька ключових підходів, що вже довели свою ефективність у світовій практиці. (табл. 1).

Таблиця 1.

Основні концепції інноваційного менеджменту

Назва	Характеристика
Відкриті інновації	Ця концепція передбачає, що компанії повинні використовувати як внутрішні, так і зовнішні ідеї для створення нових продуктів чи послуг. Відкриті інновації дозволяють фірмам співпрацювати з партнерами, стартапами та науковими установами, щоб використовувати зовнішні джерела інновацій для створення конкурентних переваг.
Гнучкі інновації (Agile)	Концепція гнучкості ґрунтується на швидкій адаптації до змін і розробці інновацій через невеликі ітерації, що дозволяє компаніям миттєво реагувати на зміни ринку та забезпечувати постійне вдосконалення продуктів і послуг. Agile-методології часто використовуються в ІТ-секторі, але також набули популярності в інших галузях через здатність швидко адаптуватися до вимог клієнтів.
Інноваційні екосистеми	Середовище, у якому компанії, урядові установи, науково-дослідні інститути й інші гравці об'єднують свої зусилля для створення і підтримки інновацій. Екосистеми дозволяють компаніям скористатися колективними знаннями та ресурсами для пришвидшення процесу інновацій.
Модель управління технологічними інноваціями	Ця модель відноситься до специфічного управління технологічними змінами, що дозволяє компаніям залишатися на передньому краю технічного прогресу. Управління технологічними інноваціями передбачає не лише впровадження нових технологій, але й стратегічне використання вже існуючих для оптимізації бізнес-процесів.

Джерело: узагальнено авторами на основі [3, с. 124–126; 4, с. 44].

Концепція гнучких інновацій або Agile передбачає постійний ітераційний підхід до розробки продуктів і рішень. Сучасні компанії, що впровадили Agile, мають змогу швидко адаптуватися до змін у ринкових умовах. Прикладом успішної імплементації цієї стратегії є компанія Spotify [5]. Ця шведська музична платформа, запровадивши Agile-підхід, забезпечила можливість швидкого оновлення свого програмного забезпечення та реагування на зміни в потребах користувачів. Кожна команда (так звані «squads») мала власні завдання та працювала автономно, що дозволило Spotify збільшити частоту випуску оновлень.

Microsoft також став прикладом успішної реалізації Agile, змінивши свій підхід до розробки продуктів на більш гнучкий, зокрема, при створенні Windows 10. Завдяки цьому, компанія стала частіше випускати оновлення, що покращувало продуктивність системи та відповідало потребам користувачів у реальному часі [6].

Agile дає змогу компаніям створювати продукт, орієнтований на кінцевого споживача, а також швидко тестувати та виправляти недоліки. В

сучасному бізнес-середовищі, де зміни є постійними, саме гнучкість дає змогу компаніям залишатися на ринку.

Стратегія відкритих інновацій базується на залученні зовнішніх ресурсів і знань для їх впровадження. Один із провідних прикладів застосування цієї стратегії — американський технологічний гігант Procter & Gamble (P&G). Ще у 2000-х роках компанія запровадила стратегію «Connect + Develop», яка полягала в залученні зовнішніх партнерів до досліджень і розробок. Близько 50% нових продуктів компанії у подальшому було створено із залученням зовнішніх ідей. Такий підхід дозволив компанії суттєво знизити витрати на власні дослідження та збільшити швидкість упровадження нових рішень.

Tesla також активно використовує елементи відкритих інновацій. Наприклад, компанія відкрила свої патенти для громадського користування, стимулюючи розвиток інновацій в електромобільній індустрії. Відкрите залучення інших компаній допомогло Tesla підвищити інтерес до електромобілів і збільшити темпи розвитку галузі в цілому.

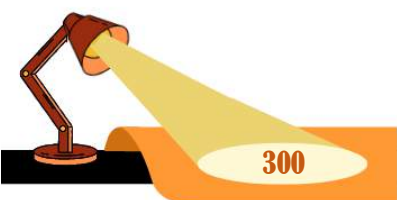
Інноваційні екосистеми є комплексними структурами, де взаємодіють великі корпорації, стартапи, університети й урядові організації з метою спільного створення інновацій. Яскравим прикладом такої екосистеми є Силіконова долина у США. Компанії, такі як Apple, Google і Facebook, активно залучають стартапи та науково-дослідні установи для розвитку своїх технологій. У такій екосистемі не тільки створюються нові продукти, а й формується культурний обмін знаннями та ресурсами, що суттєво прискорює інноваційний процес [7, с. 4–6].

В Україні також розвиваються інноваційні екосистеми. Зокрема, Unit.City у Києві є провідним інноваційним парком, де стартапи і великі корпорації співпрацюють, обмінюються ідеями та розробками. В такому середовищі нові технології та продукти можуть швидше потрапляти на ринок, а підприємства отримують доступ до передових рішень [8].

Управління технологічними інноваціями передбачає не лише розробку нових технологій, а також їх упровадження у виробництво та бізнес-процеси. Прикладом успішного управління технологічними інноваціями є компанія Samsung. Південнокорейський гігант постійно інвестує в дослідження та розробки, а також активно управляє портфелем інноваційних проєктів, що дозволяє залишатися лідером на ринку смартфонів, напівпровідників та електроніки.

Інший приклад — Amazon, яка активно впроваджує інновації у свої логістичні процеси, використовуючи автоматизацію та робототехніку. Amazon впровадила роботів на своїх складах, що суттєво підвищило ефективність обробки замовлень та скоротило час їх доставки [9].

Ключовим фактором успіху управління технологічними інноваціями є швидка адаптація до нових умов ринку та використання технологічних досягнень для оптимізації процесів і збільшення рентабельності.

Сучасний інноваційний менеджмент зіткнувся з низкою викликів і ризиків, які значною мірою визначають успішність упровадження нових технологій та стратегій у бізнесі (табл. 2).

Таблиця 2.

Основні виклики та ризики для інноваційного менеджменту

Категорія	Виклики	Можливі рішення
Бар'єри на шляху впровадження	Опір змінам в організації, обмежений доступ до фінансування, жорстке регулювання	Зміна організаційної культури, залучення венчурного капіталу, лобіювання законодавчих змін
Проблеми масштабування інновацій	Технічні складнощі, недостатність ресурсів, відсутність підтримки регуляторних органів	Пошук партнерів, адаптація бізнес-моделі, додаткові інвестиції
Адаптація до ринкових умов	Швидкі технологічні зміни, зміни у споживчих уподобаннях, нестабільність економіки	Постійний моніторинг ринкових трендів, упровадження гнучких стратегій, інвестиції у технологічні рішення

Джерело: вдосконалено авторами на основі [10, с. 41–43; 11, с. 75–77].

Одним з найбільших викликів для інноваційного менеджменту є опір змінам як всередині організацій, так і в зовнішньому середовищі. Внутрішній опір часто виникає через побоювання працівників втратити роботу або змінити звичний робочий процес. Наприклад, у традиційних секторах економіки, таких як виробництво та промисловість, інновації часто сприймаються як ризиковані, оскільки можуть потребувати заміни існуючої бізнес-моделі або вимагати значних капіталовкладень. Це було наочно продемонстровано у випадку з компанією General Electric, яка відчувала значний внутрішній опір під час упровадження нових цифрових технологій на виробництві.

Зовнішні бар'єри включають складнощі в отриманні фінансування, жорсткі регуляторні обмеження і нерозуміння з боку ринків, на які спрямовані інновації. Малим та середнім підприємствам часто важко конкурувати з великими корпораціями через обмежені ресурси, що ускладнює їхню здатність інвестувати в нові технології або інноваційні процеси. Проте зростаюча популярність венчурного капіталу, який підтримує стартапи, надає можливості для подолання цих перешкод.

Масштабування інноваційних рішень є іншим важливим викликом для компаній. Технологія або продукт, який працює на невеликому ринку або на ранніх етапах розвитку, може стикнутися з проблемами при масштабуванні до глобального ринку або до великої кількості споживачів.

Відмінним прикладом цього є компанія Tesla, яка спочатку стикалася з проблемами в масштабуванні виробництва своїх електромобілів. Незважаючи

на високий попит, виробничі потужності та ланцюжки постачання не були достатньо гнучкими, щоб забезпечити швидкий перехід від обмеженого виробництва до масового. Такі проблеми призводять до збільшення витрат, затримок і зниження конкурентоспроможності компаній. Масштабування потребує оптимізації виробничих процесів, залучення інвестицій і створення стійких партнерських відносин для забезпечення надійного ланцюжка постачань.

Третій виклик для інноваційного менеджменту пов'язаний зі швидкістю змін на ринку. Сучасне бізнес-середовище вимагає від компаній гнучкості та здатності швидко адаптуватися до нових умов. Технологічні зміни, коливання попиту, поява нових конкурентів і зміни в законодавчому регулюванні створюють нові загрози для бізнесу, що вимагає від компаній адаптивних стратегій.

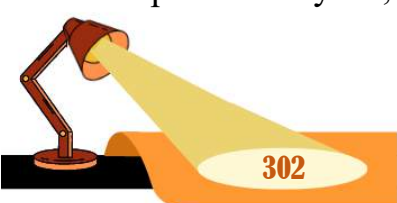
Компанії, які не можуть швидко реагувати на зміни, ризикують втратити свої конкурентні переваги. Наприклад, компанія Nokia, яка колись домінувала на ринку мобільних телефонів, втратила свої лідерські позиції через нездатність швидко адаптуватися до нових технологій смартфонів [12]. Аналогічно, Kodak не змогла вчасно зреагувати на перехід до цифрової фотографії, що призвело до втрати частки ринку та банкрутства компанії.

Адаптація до змін вимагає від компаній інвестування в дослідження ринку, постійний моніторинг технологічних трендів та формування гнучких стратегій управління. Успішні компанії, такі як Amazon, демонструють високу здатність до адаптації, швидко впроваджуючи нові технології і змінюючи свої бізнес-моделі для відповіді на ринкові виклики.

Щоб компанії змогли адаптуватися до нових умов і досягти успіху в конкурентній боротьбі, необхідно впроваджувати дієві стратегії підвищення ефективності інноваційного менеджменту.

1. *Фокус на споживача.* Однією з основних стратегій для успішного впровадження інновацій є орієнтація на потреби споживачів. Компанії, що використовують підхід «відкритих інновацій», активно залучають зворотний зв'язок від клієнтів та співпрацюють із зовнішніми партнерами. Це дозволяє краще розуміти ринкові потреби й адаптувати інноваційні рішення під конкретні вимоги. Наприклад, компанія Procter & Gamble використовує модель відкритих інновацій, де залучає зовнішніх партнерів до створення нових продуктів, що забезпечує їм значну конкурентну перевагу.

2. *Гнучкість у бізнес-процесах.* Інновації потребують гнучкості у внутрішніх процесах компанії. Використання гнучких методів управління проектами, таких як Agile або Scrum, дозволяє швидше реагувати на зміни ринку й адаптувати інноваційні рішення до нових умов. Ці підходи, які спочатку розроблялися для ІТ-сектору, нині активно використовуються в різних галузях, включаючи виробництво, маркетинг та управління.

3. *Інвестування в дослідження та розробки (R&D).* Регулярне інвестування у дослідження та розробки є запорукою створення нових інноваційних продуктів і послуг. Компанії, які виділяють ресурси на R&D, такі як Google та Apple, не лише залишаються лідерами на ринку, але й формують тренди, які змінюють галузі. У сучасному інноваційному менеджменті компаніям слід збалансувати інвестиції між короткостроковими рішеннями та довгостроковими дослідженнями, щоб забезпечити сталий розвиток.

Роль керівників у підтримці інновацій не можна переоцінити. Лідери повинні створювати середовище, що заохочує експерименти, творчий підхід і відкритість до змін. Це вимагає особистого залучення керівників до інноваційних проєктів та забезпечення відповідної підтримки для команди. Наприклад, Ілон Маск відомий своєю активною участю на всіх етапах розробки інноваційних рішень для SpaceX і Tesla, що допомагає йому спрямовувати компанії до досягнення амбітних цілей.

Для сталого впровадження інновацій важлива підтримка відкритої та гнучкої корпоративної культури. Компанії, що стимулюють співробітників до пропозицій нових ідей та експериментів, досягають вищих результатів у впровадженні інноваційних рішень.

Для ефективної інтеграції інновацій необхідно створити внутрішню інфраструктуру, яка б включала відділи інновацій, інкубатори стартапів або лабораторії для тестування нових ідей. Це дозволяє швидко виявляти перспективні проєкти та забезпечувати їх підтримку з боку керівництва. Наприклад, компанія Siemens створила інноваційний центр, який фокусується на розробці нових рішень для промисловості 4.0 [13].

Важливо також забезпечити навчання і розвиток персоналу, щоб працівники мали необхідні навички для реалізації інноваційних проєктів. Вони повинні мати доступ до тренінгів, семінарів та інших освітніх заходів, які допоможуть їм освоїти нові інструменти і технології. Компанія Amazon інвестує значні кошти в навчальні програми для своїх співробітників, що дозволяє їм бути на передовій інновацій у сфері електронної комерції і логістики.

Одним із ключових факторів успішного впровадження інновацій є постійний моніторинг їх ефективності. Важливо мати чіткі метрики для оцінки результатів інноваційних проєктів, що дозволить швидко виявляти недоліки та вносити корективи. Наприклад, компанія Microsoft регулярно оцінює свої інноваційні ініціативи на основі таких показників, як повернення на інвестиції, вплив на споживачів та впровадження нових технологій.

Висновки. У рамках дослідження сучасних підходів та моделей інноваційного менеджменту, було встановлено, що ключовими концепціями є гнучкі інновації (Agile), відкриті інновації (Open Innovation) і побудова інноваційних екосистем. Ці моделі дозволяють компаніям ефективно адаптуватися до

швидких змін на ринку та використовувати зовнішні ресурси для створення нових рішень. Використання даних моделей дозволяє значно скоротити час на розробку інноваційних продуктів, одночасно збільшуючи їхню відповідність до потреб споживачів.

Аналіз глобальних тенденцій показав, що ключовими факторами, які впливають на розвиток інноваційного менеджменту в XXI столітті, є цифрова трансформація, штучний інтелект, глобалізація та сталий розвиток. Цифрові технології відкривають нові можливості для масштабування інновацій і їх інтеграції в бізнес-процеси. Водночас глобальні виклики, такі як зміни клімату й економічна нерівність, роблять соціальні інновації та стійкий розвиток все більш важливими для компаній, які прагнуть до довгострокового успіху.

На основі проведеного аналізу були розроблені практичні рекомендації для підвищення ефективності інноваційного менеджменту. По-перше, організаціям варто запроваджувати гнучкі підходи до управління проєктами, що дозволить швидко адаптуватися до нових умов та змін. По-друге, важливо активно використовувати відкриті інновації, залучаючи зовнішніх партнерів для розширення доступу до нових ідей і технологій. По-третє, компаніям слід створювати сприятливе середовище для інновацій через розвиток корпоративної культури, що заохочує ініціативність і творчість працівників.

Література:

1. Заїка Ю. Інноваційний менеджмент підприємств в антикризових умовах. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*. 2022. Т. 1, № 5. С. 62–67. URL: <https://isg-journal.com/isjmef/article/download/188/114/240> (дата звернення: 01.10.2024).

2. Чайка Т. Ю., Авдєєва Л. В. Класичні концепції інновацій і сучасність: емпіричні підтвердження та коригування. Базові індикатори іноваційної. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2018. № 18, Ч. 3. С. 123–128. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/23890> (дата звернення: 01.10.2024).

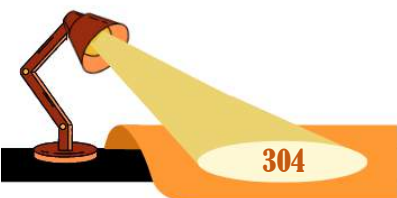
3. Бондар Т. В., Тимошенко В. Ю., Вакуленко І. А. Формування ефективного механізму інноваційного менеджменту на підприємствах енергетики. *Вісник СумДУ. Серія «Економіка»*. 2022. № 4. С. 43–51. URL: https://visnyk.fem.sumdu.edu.ua/issues/4_2022/5.pdf (дата звернення: 01.10.2024).

4. Глуха Г. Я., Цимбалюк А. І. Сучасний підхід до побудови інноваційної стратегії на підприємстві. *Академічний огляд*. 2018. № 2. С. 62–74. URL: <https://doi.org/10.32342/2074-5354-2018-2-49-6> (дата звернення: 01.10.2024).

5. Cruth M. Discover the Spotify model: What the most popular music technology company can teach us about scaling agile. *Atlassian*. URL: <https://www.atlassian.com/ru/agile/agile-at-scale/spotify> (дата звернення: 01.10.2024).

6. Ром Дж. 10 найпопулярніших методів Agile та Scrum з прикладами. *Echometer*. URL: <https://echometerapp.com/uk/agile-%D1%82%D0%B0-scrum-%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97/> (дата звернення: 01.10.2024).

7. Волошенюк Л. В., Горностай Н. І., Михальченкова О. Є. Інноваційна екосистема: поняття, функції, рівні інноваційного розвитку, приклади. *Наука, технології, інновації*. 2020. № 1. С. 3–9. URL: <http://jnas.nbuu.gov.ua/article/UJRN-0001112957> (дата звернення: 01.10.2024).

8. Від каршерингу до центру 5G. Головні інноваційні проекти UNIT.city прямо зараз. *Forbes.ua*. URL: <https://forbes.ua/innovations/vid-karsheringu-do-tsentru-5g-golovni-innovatsiyni-proekti-unitcity-pryamo-zaraz-09062021-1783> (дата звернення: 01.10.2024).

9. Khaletska A. Робота без помилок: приклади роботизації складів у світі та Україні. *WareTeka*. URL: <https://wareteka.com.ua/uk/blog/prikladi-robotizacii-skladiv-u-sviti-ta-ukrayini/> (дата звернення: 01.10.2024).

10. Кара Н. І., Зинич Л. В. Особливості інноваційного менеджменту в діяльності міжнародних компаній. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2021. Т. 3, № 2. С. 40–46. URL: <https://doi.org/10.23939/smeu2021.02.040> (дата звернення: 01.10.2024).

11. Полоус О. В., Сон Сьюшен, Ху Ченьсин. Роль інноваційних та інформаційних технологій у стратегіях розвитку ТНК в умовах глобалізаційних змін. *Економіка і суспільство*. 2018. № 19. С. 74–80. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/19_ukr/12.pdf (дата звернення: 01.10.2024).

12. Беседа А. Конкуренція та невдалі рішення. Чому Nokia втратила першість на ринку мобільних телефонів. *ROCKETMEN*. URL: <https://rocketmen.com.ua/ua/article/chomu-nokia-vtratila-pershist-na-rinku-mobilnih-telefoniv> (дата звернення: 01.10.2024).

13. Аналітичний огляд інноваторів та стану інновацій в Україні в сфері Індустрії 4.0. Київ: АППАУ, 2019. 76 с. URL: https://www.researchgate.net/profile/Iryna-Ianenkova/publication/357377191_ANALITICNIJ_OGLAD_INNOVATORIV_TA_STANU_INNOVACIJ_1/links/61cb30f1e669ee0f5c6c695f/ANALITICNIJ-OGLAD-INNOVATORIV-TA-STANU-INNOVACIJ-1.pdf (дата звернення: 01.10.2024).

References:

1. Zaika, Yu. (2022). Innovatsiyni menedzhment pidpriemstv v antykrizovykh umovakh [Innovative management of enterprises in anti-crisis conditions]. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*, 1(5), 62–67. Retrieved from <https://isg-journal.com/isjmef/article/download/188/114/240> [in Ukrainian].

2. Chaika, T. Yu., & Avdieieva, L. V. (2018). Klasychni kontseptsii innovatsii i suchasnist: empirychni pidtverdzhennia ta koryhuvannia. Bazovi indykatory inovatsiinoi [Classic concepts of innovation and modernity: empirical confirmations and adjustments. Basic indicators of innovation.]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo — Scientific Bulletin of the Uzhgorod National University. Series: International economic relations and world economy*, 18(3), 123–128. Retrieved from <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/23890> [in Ukrainian].

3. Bondar, T. V., Tymoshchenko, V. Iu., & Vakulenko, I. A. (2022). Formuvannia efektyvnoho mekhanizmu innovatsiinoho menedzhmentu na pidpriemstvakh enerhetyky [Formation of an effective innovation management mechanism at energy enterprises]. *Visnyk SumDU. Serii «Ekonomika» — Bulletin of Sumy State University. Series “Economy”*, (4), 43–51. Retrieved from https://visnyk.fem.sumdu.edu.ua/issues/4_2022/5.pdf [in Ukrainian].

4. Hlukha, H.Ia., Tsymbaliuk, A.I. (2018). Suchasnyi pidkhid do pobudovy innovatsiinoi stratehii na pidpriemstvi [A modern approach to building an innovative strategy at the enterprise]. *Akademichnyi ohliad — Academy review*, (2), 62–74. Retrieved from <https://doi.org/10.32342/2074-5354-2018-2-49-6> [in Ukrainian].

5. Cruth, M. (n.d.). *Discover the Spotify model: What the most popular music technology company can teach us about scaling agile*. Atlassian. Retrieved from <https://www.atlassian.com/ru/agile/agile-at-scale/spotify>

6. Rom, Dzh. (2022). *10 naipopuliarnishykh metodiv Agile ta Scrum z prykladamy [10 most popular Agile and Scrum methods with examples]*. Echometer. Retrieved from <https://echometerapp.com/uk/agile-%D1%82%D0%B0-scrum-%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97/> [in Ukrainian].

7. Volosheniuk, L. V., Hornostai, N. I., & Mykhalchenkova O. Ye. (2020). Innovatsiina ekosystema: poniattia, funktsii, rivni innovatsiinoho rozvytku, pryklady [Innovative ecosystem: concepts, functions, levels of innovative development, examples]. *Nauka, tekhnolohii, innovatsii — Science, technology, innovation*, (1), 3–9. Retrieved from <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0001112957> [in Ukrainian].

8. Forbes. (2021). *Vid karsherynhu do tsentru 5G. Holovni innovatsiini proiekty UNIT.city priamo zaraz [From car sharing to the 5G center. The main innovative projects of UNIT.city right now]*. Retrieved from <https://forbes.ua/innovations/vid-karsheringu-do-tsentru-5g-golovni-innovatsiyni-proekti-unitcity-priamo-zaraz-09062021-1783>

9. Haletska, A. (2021). *Robota bez pomylok: pryklady robotyzatsii skladiv u sviti ta Ukraini [Work without errors: examples of warehouse robotization in the world and Ukraine]*. WareTeka. Retrieved from <https://wareteka.com.ua/uk/blog/prikladi-robotizacii-skladiv-u-sviti-ta-ukrayini/> [in Ukrainian].

10. Kara, N. I., & Zynych, L.V. (2021). Osoblyvosti innovatsiinoho menedzhmentu v diialnosti mizhnarodnykh kompanii [Peculiarities of innovative management in international companies]. *Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia ta problemy rozvytku — Management and entrepreneurship in Ukraine: stages of formation and problems of development*, 3(2), 40–46. Retrieved from <https://doi.org/10.23939/smeu2021.02.040> [in Ukrainian].

11. Polous, O. V., Son, Siuishen, & Khu, Chensyn. (2018). *Rol innovatsiinykh ta informatsiinykh tekhnolohii u stratehiakh rozvytku TNK v umovakh hlobalizatsiinykh zmin [The role of innovative and information technologies in the development strategies of TNCs in the conditions of globalization changes]*. *Ekonomika i suspilstvo — Economy and society*, (19), 74–80. Retrieved from <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-19-12> [in Ukrainian].

12. Beseda, A. (2023). *Konkurentsii ta nevdali rishennia. Chomu Nokia vtratyla pershist na rynku mobilnykh telefoniv [Why Nokia lost its leadership in the mobile phone market]*. ROCKETMEN. Retrieved from <https://rocketmen.com.ua/ua/article/chomu-nokia-vtratila-pershist-na-ryнку-mobilnih-telefoniv> [in Ukrainian].

13. *Analitychnyi ohliad innovatoriv ta stanu innovatsii v Ukraini v sferi Industrii 4.0 [Analytical review of innovators and the state of innovation in Ukraine in the field of Industry 4.0]*. (2019). APPAU. Retrieved from https://www.researchgate.net/profile/Iryna-Ianenкова/publication/357377191_ANALITICNIJ_OGLAD_INNOVATORIV_TA_STANU_INNOVACIJ_1/links/61cb30f1e669ee0f5c6c695f/ANALITICNIJ-OGLAD-INNOVATORIV-TA-STANU-INNOVACIJ-1.pdf [in Ukrainian].

